

Sygn. akt IX **Ka 397/20**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SO Iwona Konopka**

Protokolant: protokolant sądowy Natalia Turek

przy udziale Prokuratora Andrzeja Józwicka

po rozpoznaniu w dniach 23 lipca 2020 r. i 3 września 2020 r.

sprawy **R. N.** ur. (...) w W., syna R. i K. **oskarżonego z art. 180a k.k. (3 razy), art. 244 k.k. (4 razy)**

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie

z dnia 28 stycznia 2020 r., sygnatura akt IV K 764/18

orzeka:

1. wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy;
2. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania odwoławczego, w tym opłatę w wysokości 300 (trzystu) złotych.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IX Ka 397/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt IV K 764/18

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>1. Błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, a polegający na przyjęciu, że R. N. w chwili wydania zaskarżonego wyroku był trzykrotnie karany.</p> <p>2. Rażąca niewspółmierność orzeczonej kary.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Powyższe zarzuty zawarte w punktach a) i b) wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego apelacji Sąd odwoławczy rozpoznał łącznie, uznając że z uwagi na treść są one ze sobą ściśle powiązane. Kwestionując bowiem błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia, obrońca R. N. podważał ustalenia, które legły u podstaw ustalenia przez Sąd Rejonowy wymiaru orzeczonej wobec oskarżonego kary. Ponadto, również z części wstępnej apelacji wynika, że obrońca wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył wyłącznie w części dotyczącej orzeczenia o karach i środkach karnych.</p> <p>Odpowiadając na argumentację skarżącego podkreślić trzeba, że stanowi ona wyłącznie polemikę z prawidłowymi ustaleniami dokonanymi przez Sąd I instancji. Istotnie, nie ulega wątpliwości, że zarówno kary grzywny, jak i obowiązki naprawienia szkody, orzeczone w uprzednio wydawanych wobec R. N. wyrokach, zostały uiszczone,</p>		

niemniej nie ma racji obrońca, że wobec tego nastąpiło już zatarcie skazania, a tym samym Sąd meriti błędnie przyjął, iż oskarżony był już karany. Jak wynika z karty karnej oskarżonego, w dniu 29 stycznia 2018 r. wykonana została kara grzywny orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie z dnia 10 czerwca 2016 r., sygn. akt VIII K 3/16, ponadto w dniu 3 kwietnia 2018 r. wykonana została kara grzywny orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie z dnia 10 czerwca 2016 r., sygn. akt V K 324/16. Z kolei w toku postępowania przed Sądem Okręgowym ustalono, iż w dniu 22 lipca 2020 r. uiszczono zostały obowiązki naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonych, orzeczone w sprawie o sygn. akt VIII K 758/13. W świetle artykułu 107 § 4a kk w razie skazania na grzywnę zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem roku od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania, a w myśl § 6 w/w – jeżeli orzeczono środek karny, przepadek lub środek kompensacyjny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed jego wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem jego wykonania. Jednakże, zgodnie z art. 108 kk, jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej nie pozostających w zbiegu przestępstw, jak również jeżeli skazany po rozpoczęciu, lecz przed upływem, okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań. Sytuacja określona w art. 108 in fine kk dotyczy przestępstwa popełnionego w okresie od rozpoczęcia biegu terminu do zatarcia skazania za pierwsze przestępstwo, to

jest od wykonania darowania lub przedawnienia wykonania orzeczonej za nich kary do uznania skazania za niebyłe, czyli w przypadku grzywny po upływie roku. Skazanie za przestępstwo popełnione w tym okresie stanowi bowiem przeszkodę do zatarcia skazania za przestępstwo co do którego biegł już termin do zatarcia skazania.

Jak wynika z karty karnej R. N. (k. 286 – 287) w dniu 8 marca 2019 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie wydał wyrok skazujący wobec R. N. za czyn z art. 244 kk popełniony nie wcześniej niż 1 stycznia 2018 r. i nie później niż 19 marca 2018 r. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 27 lipca 2020 r. Czyn przypisany oskarżonemu w tym wyroku niewątpliwie został popełniony po rozpoczęciu biegu zatarcia skazania wobec wykonania w dniu 29 stycznia 2018 r. kary grzywny z wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie z dnia 10 czerwca 2016 r., sygn. akt VIII K 3/16. W tym stanie rzeczy, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie nastąpiło zatarcie skazania uprzednio wydanych wobec oskarżonego wyroków, a więc w pełni zasadnie wydając zaskarżone orzeczenie Sąd Rejonowy przyjął, iż oskarżony był uprzednio trzykrotnie karany, a co miało wpływ na wysokość orzeczonej wobec niego w tym postępowaniu kary.

Przechodząc już bezpośrednio do zarzutu rażącej niewspółmierność orzeczonej kary, Sąd Okręgowy podkreśla, że zarzut ten może zostać uznany za zasadny tylko wówczas, gdy z punktu widzenia nie tylko sprawcy czynu, ale również ogółu społeczeństwa wymierzona kara

jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 listopada 2009 r., sygn. akt II AKa 297/09, LEX nr 553884). Tym samym, nie każda różnica w ocenie wymiaru kary uzasadnia zarzut rażącej niewspółmierności kary z art. 438 pkt. 4 kpk, ale wyłącznie taka, która jest natury zasadniczej, a więc jest ona niewspółmierna w stopniu niedającym się zaakceptować. W ocenie Sądu odwoławczego za tak rażąco niewspółmierną oraz niesprawiedliwą nie może zostać uznana kara jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności orzeczona wobec R. N.. Zdaniem Sądu Okręgowego ustalając wymiar orzekanej kary Sąd Rejonowy wziął pod uwagę wszystkie okoliczności mające dla takiego wymiaru kary znaczenie przy uwzględnieniu przesłanek z art. 53 kk. Sąd meriti miał na uwadze zarówno okoliczności dla oskarżonego korzystne, jak i te działające na jego niekorzyść, czemu dał pełny wyraz w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Słusznie bowiem Sąd Rejonowy wskazał, że prowadzenie pojazdu mechanicznego przez oskarżonego w sytuacji, gdy uprzednio kilkukrotnie już orzekano wobec niego zakaz kierowania pojazdami mechanicznymi, nie może być uznane za czyn cechujący się niską społeczną szkodliwością. Oskarżony w przeszłości naruszał już zasady bezpieczeństwa w komunikacji, a mimo iż był za to karany, nie wyciągnął wniosków i nie zmienił swojego postępowania, lecz popełniał kolejne czyny zabronione, o czym świadczy zarówno czyn przypisany oskarżonemu w zaskarżonym orzeczeniu, jak również czyn za który oskarżony

został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie z dnia 8 marca 2019 r. Uznać zatem należało, że oskarżony w sposób wyjątkowo lekceważący traktował zasady obowiązujące w ruchu drogowym i rażąco naruszał porządek prawny. Jednocześnie, w dniu zdarzenia nie wystąpiła żadna obiektywna przyczyna, która uzasadniałaby fakt, że oskarżony kierował pojazdem mechanicznym pomimo uprzednio orzeczonego zakazu. Oskarżony prowadząc działalność gospodarczą związaną z obrotem samochodami i jednocześnie mając świadomość orzeczonego wobec niego zakazu, winien był tak zorganizować funkcjonowanie swojego przedsiębiorstwa, aby nie dochodziło do sytuacji, w której to on miałby kierować jakimkolwiek pojazdem, a skoro oskarżony tego nie uczynił, to ponosi pełną odpowiedzialność za zaistniałe zdarzenie. W konsekwencji uznać należało, że stopień jego winy w popełnieniu zarzucanego mu czynu był znaczny. Jak słusznie również zauważył Sąd Rejonowy, kierowanie pojazdem mechanicznym w ruchu lądowym przez osobę, wobec której orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, stanowi zagrożenie bezpieczeństwa dla innych uczestników ruchu drogowego, którzy mają prawo oczekiwać, że na drodze napotkają wyłącznie kierowców posiadających ważne uprawnienia i będą przestrzegali obowiązujących przepisów prawa o ruchu drogowym. Prawdłowo również przyjęto, iż oskarżony był uprzednio karany (w świetle ustaleń poczynionych przez Sąd odwoławczy czterokrotnie) i skazania te nie uległy zatarciu, o czym Sąd Okręgowy wypowiedział się powyżej, wobec

czego uprzednia karalność oskarżonego niewątpliwie stanowić mogła okoliczność odciążającą, dając jednocześnie podstawy do wnioskowania o negatywnej prognozie kryminologicznej względem R. N.. Skoro bowiem oskarżony uprzednio skazywany był na kary grzywny, a mimo tego nie zmienił swojego postępowania i po raz kolejny wkroczył na drogę przestępstwa, łamiąc orzeczone wobec niego zakazy prowadzenia pojazdów mechanicznych, to uznać należało, że tego rodzaju kary nie mają skutku wychowawczego wobec niego i nie wpłynęły pozytywnie na zmianę jego zachowania. W konsekwencji, prawidłowo Sąd I instancji uznał, że nie ma podstaw zakładać, iż cel wychowawczy kary zostałby osiągnięty w przypadku wymierzenia innej rodzajowo kary aniżeli kara bezwzględnego pozbawienia wolności. Sam tylko fakt, że oskarżony obecnie zmienił swój sposób życia, zdał egzamin maturalny i planuje rozpocząć studia nie może prowadzić do wymierzenia takiej kary, która nie będzie stanowiła należytej odpłaty za popełniony czyn, de facto premiując niezgodne z prawem zachowanie. Orzekana kara ma przynieść skutek w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej oraz w sposób wychowawczy wpłynąć na oskarżonego, tak aby doprowadzić do jego pełnej resocjalizacji. Kara ma być również adekwatną oraz sprawiedliwą w odczuciu społecznym odpowiedzią na niezgodne z prawem zachowanie oskarżonego. Zdaniem Sądu Okręgowego również orzeczony wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w wymiarze 8 lat został przez Sąd Rejonowy ukształtowany w sposób prawidłowy

<p>i w pełni adekwatny do wagi przypisanego oskarżonemu naruszenia. Wobec R. N. uprzednio były już orzekane zakazy prowadzenia pojazdów, a mimo tego oskarżony ich nie respektował i w dalszym ciągu prowadził pojazd mechaniczny, co niewątpliwie nie było zdarzeniem incydentalnym (vide: wyrok SR Praga Północ). Orzekany w tym wyroku zakaz prowadzenia pojazdów musi stanowić dla oskarżonego realną dolegliwość tak, aby z jednej strony odczuł skutki braku możliwości prowadzenia pojazdów mechanicznych, zaś z drugiej strony, aby okres ten skłonił go do refleksji i zmiany swojego postępowania.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O orzeczenie wobec oskarżonego zamiast kary pozbawienia wolności kary grzywny bądź ograniczenia wolności ewentualnie o orzeczenie kary pozbawienia wolności w granicach dolnego ustawowego zagrożenia z warunkowym zakochaniem zawieszeniem wykonania tej kary jak również orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek był niezasadny, a to z uwagi na niesłuszność podnoszonych przez obrońcę oskarżonego zarzutów. W ocenie Sądu odwoławczego, nie doszło do wskazywanego w wywiedzionym środku odwoławczym błędu w ustaleniach faktycznych oraz naruszenia art.</p>		

438 pkt 4 kpk, o czym szerzej
Sąd odwoławczy wypowiedział się w
sekcji „zarzut”.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok w zaskarżonym zakresie, tj. w zakresie rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych, został utrzymany w mocy.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
W ocenie Sądu Okręgowego, wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja była niezasadna i miała charakter wyłącznie polemiczny, zaś orzeczenie Sądu Rejonowego uznać należało za trafne. Szczegółowa odpowiedź na podnoszone przez skarżącego zarzuty, a zatem także powody nieuwzględnienia apelacji, została omówiona w sekcji „zarzuty i wnioski”. Sąd odwoławczy nie stwierdził z urzędu istnienia podstaw do uchylenia bądź zmiany wyroku poza zakresem zaskarżenia (tj. przesłanek określonych w art 439 i 440 kpk).	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany

Zwiąże o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	Wobec nieuwzględnienia wywiedzionej przez obrońcę oskarżonego apelacji, na podstawie art. 636 § 1 kpk, Sąd Okręgowy obciążył oskarżonego całością kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym opłatą od wymierzonej kary pozbawienia wolności w kwocie 300 złotych (art. 2 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych, Dz.U. nr 49, poz. 223), nie znajdując podstaw do uznania, że ich uiszczenie byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego R. N.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Apelacja w części dotyczącej kary i środka karnego	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	

# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		

#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana